

Levél egy fiatal költőnek

VISSZHANG - LV. évfolyam 37. szám, 2011. szeptember 16.

Egy fiatal költő a Magyar Nemzetből arról értesült, hogy védelmembe vettem Kertész Ákos az elmúlt napokban sokat idézett mondatait „a magyar genetikusan alattvaló” voltáról. E-mailt küldött, amelyben megbecsülő tónusban óvást emel az ellen, hogy „azért tekintik sértésnek a leírtakat, mert Kertészt zsidónak tartják” - ha valóban ezt mondtam. Ő úgy véli, bárki mondhatta volna, ez mindenképpen sértés. Ahogy Brecht írta egyszer: „Udvarias kérést megtagadni / Az öreg már kissé túl öreg. »Méltó választ illik annak adni, / Aki kérdez«. Így aztán a következő feleletet küldtem.

Kedves barátom,

nem láttam a Magyar Nemzetet, de most majd megveszem. Amit mondtam a Klubrádió *Megbeszéljük* című műsorában, meghallgatható, sőt - mint most látom - fölkerült a galamus.hu-ra is (A Kertész Ákos-cikkről - Radnóti Sándor irodalomtörténész, esztéta, 2011. szept. 9.). Mindazonáltal hadd tegyem világossá, mire gondoltam. Egyetértek azzal, hogy Kertész Ákos szerencsétlenül fogalmazott, egyrészt mert nincs olyan, hogy a magyarok, másrészt nemcsak hogy nincs genetikusan meghatározott magatartás, történelem, hanem ráadásul ez a „tudományos” kifejezés igen rossz emlékeket is ébreszt.

Ugyanakkor látni kell, hogy az ilyesfajta túlzó, önkínzó általánosítások beletartoznak a magyar tradícióba, legalábbis Kölcseytől kezdve. Berzsenyi például ezt írta: „Mi a magyar most? - Rút sybarita váz.” Kertész Ákos tudatosan ehhez a hagyományhoz csatlakozott, amikor szerencsétlen mondata után rögvest József Attilát idézte, mondván, hogy a magyar „ezer éve, magával kötve, mint a kéve, sunyít vagy parancsot követ”. Azok is, akik a mai széljobb szellemi mintái, élenjártak az ilyen önostorozó állításokban Szabó Dezsőtől Németh Lászlón keresztül a pincérmemzetről prófétáló Csurka I.-ig. Amikor tegnapelőtt kerestem Ady Nekünk Mohács kell című versét, s lustaságból nem mentem a polcig, hanem az internetről akartam levenni, az elsők között a Barikád című fasiszta orgánum jött fel, amely egyetértőleg idézte ezeket a magyarságról szóló sorokat: „Ha van Isten, ne könyörüljön rajta: / Veréshez szokott fajta, / Cigány-népek langy szívű sihederje, / Verje csak, verje, verje.” Szóval azt akarom mondani, hogy ezen az alapon meg lehet sértődni a fél magyar irodalomra és gondolati prózára (Széchenyi!), mégpedig éppen arra a részére, amelynek leginkább volt szívügye a nemzeti kérdés. De nem sértődnek meg, hanem a nemzetféltés dokumentumait olvassák ki - gyakran helyesen - az ilyen öngyűlöleti extratourokból.

S itt jutok el a Maga kérdéséig. Miért sértődnek meg Kertész Ákosra? Állításom az, hogy ebből az elhamarkodott, fölületes állításból azért lett ügy, mert Kertész Ákos zsidónak vélik, s meg vannak győződve róla, hogy amit mond, az nem önkínzás, önostorozás, öngyűlölet. A mai magyar antiszemitizmus hajlik arra, hogy a zsidók magyargyűlöletével igazolja a saját zsidógyűlöletét. Egyenlőségjelet tegyen: „a” magyarok nem szeretik a zsidókat, de viszont „a” zsidók sem szeretik a magyarokat. Ezek azonban nem szimmetrikus állítások, mert gondolati hiba van bennük: a zsidó szerintük azt jelenti, hogy nem magyar. Mármost Kertész Ákos magyar író, és semmi okunk nincs még ezen írása alapján sem föltételezni, hogy zsidóként, valamilyen elkülönülő zsidó elkötelezettség vagy érdek képviselőjében, nem pedig magyarként, magyar identitással írta, amit írt. Quod erat demonstrandum.

Barátsággal

RS

Utószó. Levelem megírása után valóban megvásároltam a Magyar Nemzet szeptember 9-i számát. Nem állíthatom, hogy a cikk kiforgatta volna szavaimat, s ha eltekintek az olyan bődületes tudatlanságtól, hogy a „híg magyar” (sic!) fogalomkörével kapcsolatban „Német” (sic!) László mellett Radnóti Miklós és József Attila megemlézését is nekem tulajdonította, egész elégedett lehetek. S mégis, ez a tudósítás is fényes bizonyítéka tézisemnek. Ugyanis az első oldalon a beharangozás vastag betűs címe egy állítólagos Kertész

Ákos-idézet magamentségéből: Nevetséges a magyarok tiltakozása. A cikkből magából aztán kitűnik, hogy Kertész Ákos a magyarság sorsa iránti aggodalomról beszélt, s azt tartotta nevetségesnek, hogy azok tiltakoznak, akikért szólt. Hogy valóban ezt mondta-e, nem tudom, de azt igen, hogy mit jelent, amit a Magyar Nemzet újságírója vagy szerkesztője faragott belőle. Egy magyar írónak megint kétségbe vonják a magyarságát.